

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XXI.

НЕДЕЉА 2. МАРТА 1903

Број 9.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕПЛАТУ ВАЊА СЛАТИ УПУТНИЦОМ АДМИНИСТРАЦИЈИ ЛИСТА
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ УРЕДНИШТВУ

ЦЕНА:

За Србију на годину	6 динара
на пола године	3 .
За стране земље на годину	9 .

РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК
30. децембра 1902. год

Председавао заступник председника општине кмет г. Владимир Лазковић. Од одборника били: г. г. С. М. Веселиновић, Живојин М. Переић, Ђорђе Н. Петровић, Јован Смедеревац, Љуба Дојчиновић, Св. Јанковић, Мих. М. Ђорђевић, Д. Тадић, А. Ј. Аксентијевић, Дамњан Стојковић, Никола И. Димитријевић, Б. С. Живковић, Петар Новаковић, Р. Драговић, Т. Џинџар Јанковић, М. Штрбја, А. Н. Красмановић, Д-р. М. Леко, Урош Благојевић, М. Матић, Деловој, Мих. М. Марјановић.

I

Прочитан је записник одлука седнице држате двадесетог децембра тек. године и примљен без измене.

II

По прочитању акта одељака Управе града Београда АБр. 11783, 11787, 11788, 11789, 11839, 11883, 11888, 11895, 11896 и 11898, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да су му непознати: Милош Црнојловић и Алекса Црнојловић, овд. тајагаш, Никола Маринковић, деловоја радње Вшетчког, Вељко Митровић, зидар, Гетруда Брашл, кројачица, Јован Марковић, сензал, Петар Јовановић, машиншлосер, Стеван Андрејевић, зидар, Чедомир П. Стошић, бив. трговац, Катарина А. Јакл, удова, Стеван Цвијетић, корманош, Ђорђе Цвијетић, корманош и Димитрије Петровић, надничар; да је доброг владања и сиротног имовног стања Коста Костић, старешина трошарински и да су доброг владања и доброг имовног стања: Јаков Леви, трговац, Никола Стојисиљевић златар и Мијаило Јовановић, виши интендант.

III

Одборник г. Јован Смедеревац изјављује, да је данас држана лицитација за набавку цеви за везивање болнице Краљице Драге са општинским каналом код Губеревца, који се излива у бару Венецију. Чуди се да су баш они исти лекари, који су дајући своје стручно мишљење по предмету варошке канализације били осудно противни сливању варошке нечистоће у Саву, већ су тражили, да се иста излива у Дунав, сад могли саветовати надлежним, да се у Саву спроводи нечистоћа из ове болнице.

Дакле једни и исти лекари дали су у две прилике по једном истом предмету два супротна мишљења.

Кад се узме да се општ. канал у који ће се нечистоћа из ове болнице, спровести излива у Саву испод самих купатила и кад се зна каква је болничка нечистића, онда је сувише јасно, да је ово везивање болнице Краљице Драге са овим општ. каналом веома опасно по здравље грађанства.

Пита председништво је ли му позната ова намера управе болнице и ако му је позната онда је ли општ. суд и шта предузео, да се овоме спајању поменуте болнице са општ. каналом стане на пут у интересу здравља грађанства.

Заступник председника општине изјављује да му то није било познато и да према томе општ. суд није могао испита предузимати противу тога. Извиђе је чому је ствар и предузеши све шта се може, да се свака незгода по здравље грађанства отклони.

Одборник г. Јован Смедеревац предлаже да одбор донесе формалну одлуку да се умоли Господин Министар грађевина да не допусти ово спајање са општ. каналом у интересу здравља грађанства.

Одборник г. Тома Џинџар Јанковић не слаже се са предговорником. Кад је општина донустила и допушта приватнима, да везују са општ. каналима своје зграде, она исто тако треба да допусти и болници. Ово тим пре што болница троши грдне количине воде и што је за одржавање чистоће у болничким зградама неопходно потребно да вода која се за то троши отиче у канале, јер би болници у противном одржавање чистоће много коштало. Сем тога ове су грађевине за Београд веома важне и треба припомоћи да се у истима одржава примерна чистоћа.

Одборник г. Јован Смедеревац изјављује да је приватнима допуштено, да у општинске канале одводе чисту воду а не онакву каква би се из болнице у исте одводила, јер је вода из болнице загађена а сем тога болничка управа не мисли да у дотични канал одводи само воду већ и осталу нечистоћу, а то се у интересу здравља грађанства не сме никако допустити, јер кад грађани морају да плаћају за изношење нужничке и помијарске нечистоће, онда зашто то да не чини болница „Краљице Драге“.

Одборник г. Ђокић С. Живковић потпомаже и допуњује гледиште предговорника.

Одборник г. Раденко Драговић чуди се овакој радњи болничке управе. Док се болнице у интересу здравља грађанства измештају ван вароши, дотле управа ове болнице хоће, да спроведе нечистоћу из исте у варош. Одсудно је противан овакој радњи управе болнице и тражи да се предузме све шта се може да се болници то не допусти.

Одборник г. Јован Смедеревац изјављује, да су улице и канали који истима пролазе општинска својина и да државна власт кад хоће на њима да постројава што и да се истима служи треба, да ради у споразуму са општином, а не као што је радио поштанско-телеграфско одељење мин. грађевина, приликом постављања телеграфских каблова, које је тај посао извршило како је хтело, не нашав за сходно чак ни да извести општину да ће тај посао извршити.

Заступник председника општине изјављује, да приватни који везују своје зграде са општ.

каналима морају да положу општини прописну таксу за то и да траже одобрење за то. У овом случају министарство унутрашњих дела, које је надзорна власт над београдском општином, хоће да веже ову болницу са општ. каналом.

Према томе овде све што општина може предузети то је да г. министру представи последице од овога спајања и умоли га, да се то не чини, па ако г. министар и даље остане при томе да се ово спајање изврши, онда да општина изиште решење г. министра и против истог употреби правно срество.

На саслушању свега тога, — одбор је решио:

Да се умоле г. г. министри унутрашњих дела и грађевина да не допусте, да се ово спајање болнице „Краљице Драге“ са општинским каналом изврши, па ако г. г. министри не усвоје молбу општинског суда онда да се о томе изиште надлежно формално решење и против истог употреби правно срество.

IV

Заступник председника општине изјављује, да је на дневном реду извешће надзорне комисије за осветљење и трамвај о њеном раду у колико се трамваја тиче.

Пошто је одбору саопштена сва преписка, која је вођена између општ. суда, надзорне комисије и безименог друштва трамваји града Београда и стање трамвајског парка једне и друге вуче а после потребног обавештења, — одбор је решио:

Да се умоле г. г. Јован Авакумовић и Марко Стојановић, овд. адвокати и одборници г. г. Димитрије Тадић и Живојин М. Переић да изволе дати општинском суду стручно мишљење о томе: шта би општини ваљало предузети према безименом друштву трамваји града Београда с обзиром на уговор који општина са истим има и с обзиром на неисправности констатоване код истог друштва те да се исто нагна да концесију која му је истим уговором дата експлоатише по прописима уговора, и да саобраћање трамвајима буде безопасно, а трамвајска кола и остали прибор буду увек у потпуној исправности.

V

Заступник г. Тома Џинџар Јанковић изјављује, да је пре подужег времена у одбору решено, да се питање о распореду вожње трамвајима расправи између општине и безименог друштва трамваји града Београда путем изборног суда. Међу тим та одлука ни до данас није извршена с тога тражи да се изврше исте одлуке одмах приступи.

Заступник председника општине изјављује да ће се изврше исте одлуке приступити што скорије.

Одбор је примио к знању ове изјаве.

VI

По прочитању извешћа економног одељења АБр. 11817 о држаној лицитацији за набавку мртвачких сандука зз умрла сиротна лица и по прочитању мишљења одборске секције за економат по истом предмету, — одбор је решио:

Да се израда мртвачких сандука за умрла сиротна лица за време од 1. Јануара 1903 год. па до 1 Јануара хиљаду девет стотина четврте године уступи под прописаним погодбама Лазару Ж. Христићу, овд. столару, по ценама и то:

1, I врста великих сандука за одрасле по седам динара комад

2, I врста малих сандука за децу до 10 година по четири дин. комад.

3, II врста великих сандука за одрасле по шест динара комад; и

4, II врста малих сандука за децу до 10 година по два динара и осамдесет пара динарских комад.

VII

По прочитању извешћа одговорног уредника општ. новина АБр. 12930 о држаној краткој лицитацији за уступање штампања општ. новина за 1903 годину, — одбор је решио:

Овлашћује се општ. суд, да овај предмет расправи својим решењем како за најумесније нађе.

VIII

По прочитању решења општинског суда од 20. децембра тек. године ГБр. 3836, које гласи: „Одобра се ужа лицитација, која је остала на Васу Тешића, овд. за откопавање земље испод малог Калимегдана и насицање места код „Пивног Извора“ по цени од педесет и седам пара дин. од кубног метра под прописаним погодбама с тим, да се издатак за овај рад исплати из дотичне буџетске партије буџета за 1903 годину.

„Решење ово изнети и одбору општинском на одобрено“, — одбор је решио:

Одобра се ово решење општ. суда.

ПОДЛИСТАК**ЖИВОТ И ВЛАДАВИНА СТЕВАНА ДЕЧАНСКОГА**

НАПИСАО

МИЛОШ Л. ЗЕЧЕВИЋ

(8)

Једни историци мисле да је он имао да за Милутину тражи помоћи од Андроника,¹ а други (овамо спада само Новаковић) да је Никодим имао да на византиском двору уреди питање о наслеђу српскога престола, уколико оно има везе са претензијама краљице Симониде и матере јој царице Јерине.² Прва претпоставка не може

¹ Јиречек у често спомињатом реферату на Новаковићеву књигу „Срби и Турци“ каже да се краљ Милутин утврдио у својој власти „wahrscheinlich nicht ohne Unterstützung von Seite des Kaisers Andronikos II., wie, denn der Friede zwischen den Brüdern am Konstantinopler Hofe vermittelt wurde, in der Zeit des Patriarchen Hippion (1313–1315, Erzählung des Erzbischofs Nikodim, Glasnik XI, 1859, стр. 190–193).“ „Archiv für slavische Philologie“, Bd. XVIII (1895) p. 258.

² „Љ. Ковачевић је израчунао — вели Новаковић — да је 1312, у вези с радијом на дому и око измирења међу Милутином и Драгутином, неком мисијом у Цариград путовао српски архиепископ Никодим. Том су приликом лако могле бити у питању разне грчке претензије, које је штитила краљица Симонида, или је могло бити питање о наследству за Драгутинова сина (пошто се може држати да се тада Стефан Дечански — Новаковић је по Ковачевићу мислио да је буна Стеванова била 1310 године, пре Драгутинове — као прогнаник искључивао),

IX

По прочитању извешћа економног одељења АБр. 9943, 10192, 10352 и 10527 о држаним лицитацијама за продају плацева општ. регулација, постојећих: на углу солунске и драчке улице, у солунској улици, у добрачиној улици, и на углу дубровачке и солунске улице, а после потребног обавештавања, — одбор је решио:

Да се ове лицитације одбаце, пошто је на истима добијена одвећа ниска цена а да се за продају ових плацева држи поново лицитација почетком месеца марта идуће године.

X

По прочитању понуде Ђорђа Галетића, овд. колара, АБр. 10283, којом тражи да му општина прода извесне своје плацеве регулација. Фонда и то: онај на углу банатске и драчке улице који који мери 339,42 кв. м. за цену од 1000 динара; онај у улици Високог Стевана који мери 641,03 кв. метра за цену од 2200 динара; и онај на углу солунске и драчке улице који мери 314,07 кв. метра за цену од 1000 динара, а после потребног обавештења, — одбор је решио:

Да се ова понуда као неповољна по општину одбаци а понуђач позове на лицитације кад се ови плацеви буду продајали.

XI

По прочитању молбе Јакционарског лебарског удружења за прераду хране у Краљевини Србији АБр. 11253 којом тражи на послугу једну општинску локомобилу, једну припку (пулзометар) са 22 метра цеви за извлачење воде из бунара у новоподигнутом друштвеном парном млини, — као и по прочитању осталих акта овога предмета АБр. 11843 а на предлог одборника г. Јов. Смедеревца, — одбор је решио:

Да се извлачење воде из овог друштвеног бунара изврши поменутим општ. спрavама од стране управе општ. водовода па од друштва по рачуну наплати у корист општ. касе вредност тога посла.

остати из два разлога. Зна се да су после измирења Драгутин и Милутин живели у великој љубави,¹ а така се слога, као што је лепо опазио Љ. Андрејевић,² не може ни замислити после измирења на силу.³ То је једно; друго, то се не би могло сложити са причањем Никодимовим, који каже: „... пријем же угтешеније духовно и смиренје и јединство јеже јединствовати по словеси богоотца братома вакупе и всеј српсје земљи.“⁴ И ако су ове речи — како вели Вуловић — завијене и нејасне,⁵ ипак оне нешто казују. Оне казују да је Никодим у Цариграду свршио неки налог тако да је, још док је тамо био, могао знати да ће се после тога браћа у Србији измирити

и могло се тражити да се деца Симонидина, ако би их имала, искључе, или тако штогод. Прилике су биле повољне и тада се у Цариграду могло добити што се хтело.“ Новаковић, Срби и Турци, стр. 68.

¹ Дан, Животи краљева, стр. 51, 95—99.

² Љ. Андрејевић, Српски краљевски престо, итд., 1898, стр. 56.

³ Ваља напоменути да код Јиречека, што се овога тиче, има неког неслагања. Он каже прво да се краљ Милутин утврдио у својим земљама помоћу Андрониковом, па после додаје да су браћа после измирења „владали заједнички.“ (Die königlichen Brüder regierten darauf gemeinschaftlich, wie sie denn auch das Chrysobull des St. Stephanskloster von Banjska im Gebiete Milutin's beide gemeinschaftlich bestätigten.“ Archiv. I. c.) Јасно је да овако не може остати. Ако је истина (као што изгледа да јесте) да је краљ Драгутин имао иека утицаја на државне послове у Милутиновој области, онда се не може рећи да је Милутин победио, него напротив да је побеђен.

⁴ Гласник XI, стр. 191.

⁵ Белешке о архијепископу Никодиму. „Глас“ XLIII, стр. 1.

XII

По прочитању извешћа економног одељења АБр. 11919 о држаној лицитацији за издавање у концесију права пражњења нужника и помијара као и по прочитању понуде Лазара Јовановића, овд. за вршење овога посла АБр. 11857 а после потребног обавештења, — одбор је решио:

Да се понова држи лицитација за издавање у концесију овога посла, пошто на овој лицитацији није било довољно лиценцијата, а да се понуда Лазара Јовановића овд. под АБр. 11857 одбије и исти на ову лицитацију позове поред осталим.

XIII

По прочитању извешћа економног одељења АБр. 11916 о држаној четвртој лицитацији за издавање под закуп права продаје туџане кафе „Тамиса“, — одбор је решио:

Да се право продаје туџане кафе „Тамиса“ изда под закуп за време од првог Јануара 1903 г. па до првог Јануара хиљаду девет стотина шесте године Милопа Ђурића, овд. ликерџији, по годишњу закупну цену од шест хиљада седам стотина двадесет и један динар под прописним условима.

XIV

Прочитано је решење општинског суда, од 18. децембра тек. године АБр. 11693, којим је на основу закона од 23. Јула 1898 године о изменама и допунама у закону о уредби од 6. Јуна 1840 г. и њеној измени и допуни од 26. Јануара 1861 године распоредио количину акциса на пиво, вино и ракију, који имају платити за 1902 годину механско-кафанске радње у атару београдске општине а ван трошаринског реона.

Одборник г. Ђорђе Петровић изјављује, да овим решењем није обухваћена механско-кафанска радња Косте Гинића овд. каферије, код новог гробља и друге неке оваке радње.

Заступник председника општине изјављује да оваја радња плаћа трошарину, а да ће се ос-

и живити у слози. Да је он тражио помоћи, откуд би он знао да ће том помоћи краљ Милутин успети да у земљи поврати мир? То уосталом не значи доносити мир међу браћу, него поново свађу и то са неодређеним последицама. Питање је онда: па шта је Никодим у име краља Драгутина и краља Милутина и српскога сабора, тражио на цариградском двору? Уопште каква је он посла имао у Цариграду после буне краља Драгутина?

Кад се узме на ум оно што је напред речено о узроцима ових догађаја, и кад се узме у обзир да Никодим путује на цариградски двор по жељи и краља Драгутина и краља Милутина, па и српског сабора, онда ће јасно бити да нам најбољи одговор на постављено питање може дати, само нешто мало изменењена, споменута Новаковићева претпоставка.

Сем обећања од стране краља Милутина да ће престо после Милутинове смрти оставити коме од његових синова, што је — судећи према наведеним речима архијепископа Никодима — морало бити очитовано и на државном сабору, краљ је Драгутин тражио још нешто. Он је хтео да то своје право потпуно обезбеди и да се увери да краљ Милутин нема каку своју, тајну наслову што се тиче наслеђа престола. Драгутин је у истинитост Милутинова обећања могао сумњати из два разлога. Једно,

www.unilib.rs
таде радње, ако их сем оних у овом решењу побројаних буде било, порезати акцизом.

Одборник г. Ђорђе Петровић изјављује, да није право да кафана Гинићева плаћа трошарину сем тога изјављује да је Гинић тражио да се питање о томе: је ли његова кафана у варошком рејону расправи, па суд то ни до данас није изнео одбору као што није изнео одбору ни истоветно тражење грађана са Савинца. Тражи да се поменута тражења једном изнесу одбору.

Заступник председника општине изјављује, да је овде сада питање о томе: одобравали одбор прочитано решење суда или не, а нису у питању тражења Косте Гинића, кафеније и грађана са Савинца, која се односе на варошки рејон.

По саслушању тога и говора одборника г. г. Томе Цинцар-Јанковића и Раденка Драговића којима су потпомагали и то први захтев одборника г. Ђорђа Петровића, а други гледишта заступника председника општине, — одбор је решио:

Одобрава се ово решење општ. суда.

XV

По прочиташу извештаја комисије за преглед општ. рачуна за треће тромесечје тек. године АБр. 11701, одбор је после потребног обавештавања решио:

Да се усвоји овај извештај ужег одбора са свима његовим напоменама. Да се општински рачуни за треће тромесечје тек. године као исправни приме. Да општ. суд месечно извештава одбор о стању на плате општинских потраживања од закупа.

XVI

По прочиташу извештаја економног одељења АБр. 11948 о држаној лicitацији за издавање под закуп општ. права узимања и продавања цубока, — одбор је решио:

Овлашћује се општ. суд, да овај предмет расправи својим решењем како за најумесније нађе.

Зети је, носећи краљевски назив, владајој Стеван, а друго, требало је бити начисто са причом која се везивала за долазак Јериних синова у Србију. Да оставимо засада захтеве Драгутинове који би се тицали Стевана, већ да видимо шта је Драгутин могао тражити од Милутина што се тиче долaska Јериних синова.

Из напред наведеног причања Григорина о долажењу Јериних синова у Србију, излази као да је то била чисто Јеринина ствар, и да са тим, бар тако Григора наговештава својим причањем, цариградски двор није имао никакве везе. То се тако није морало схватити у Србији, а можда у самој ствари није тако ни било. Могло је бити да је ту био уплатен и сам царски двор, јер је Византија, као што је већ познато, обиловала разноликим интригама.¹ У Србији се по свој прилици мислило да је краљ Милутин доиста подлегао утицају краљице Симониде, која се „као младо девојче, — како вели Новаковић — 1299 удала за краља Милутина, и у време о коме говоримо, могла је бити у снази женске лепоте те је тиме, по свој прилици, заносила постаријег од ње Милутина“,¹ те стога по-

XVII

По прочиташу извештаја грађев. одељења АБр. 11666 по молби г. Кости Живковића, инспектора жељ. дирекције, за промену земљишта за регулацију Светогорске улице, — одбор је решио:

Да се усвоји предњи предлог грађев. одељења и да се г. Кости Живковићу, инспектору жељ. дирекције уступи земљиште регул. фонда по скици КГБр. 3918/902 које мери две стотине седам квадратних метара и двадесет и шест кв. десиметра у накнаду за његово земљиште које му се има заузети за регулацију Светогорске улице, а које мери две стотине седам кв. метара и педесет и пет кв. десиметра с тим да део зида о коме је реч у предлогу грађев. одељења поруши.

РЕДОВНИ САСТАНАК

3. Јануара 1903. год.

Председавао заступник председника општине кмет г. Влад. Јајковић. Од одборника били г. г. Живојин М. Переић, М. Штрбич, Милан Димић, Ј. Константиновић, М. М. Борђевић, Јован Смедереван, Петар Новаковић, Дамњан Стојковић, Никола И. Димитријевић, А. Ј. Аксентијевић, М. О. Петровић, А. Шток, Богоје Јовановић, Др. М. Радовановић, Б. С. Живковић, Р. Драговић, М. Миленковић, Т. Ц. Јанковић, Дим. Наумовић, К. Теодосијевић, Св. Јанковић, М. Капетановић, Урош Благојевић и Лазар М. Матић.

Деловој, Мих. М. Марјановић.

I

Прочитан је записник одлука седнице држане тридесетог децембра тек. године и примљен без измена.

II

По прочитењу акта одељака Управе града Београда АБр. 11997/902, 15, 96, 97 и 98, и акта исследног судије првост. суда за вар. Београд АБр. 95, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да су доброг владања и сиротног имовног стања: Петар Фукс, кројач, Никола Вуковић, млекарија и Исидор Николић, столар; да су му непознати: Васи-

маже свога таста у ратовима, па најзад хоће Византинцима и престо да остави. Тако је мишљење сасвим могло постојати, без обзира на то да ли је оно имало стварна разлога или не. Драгутин је, по свој прилици, хтео, — а ту његову тежњу могао је потпомагати и сам сабор — да византиски двор даде изјаву како он није ни у чему уплатен у питање о наслеђу краљевског престола у Србији. Андроник је јамачно дао таку изјаву и то се има разумети под наведеним речима Никодимовим.

После овога настало је питање: шта ће се са Стеваном? Како ће се он сматрати од сада? Нема сумње да је Драгутин и Стевана ради износио какве захтеве, особито кад се има на уму да је све што је Драгутин имао против Милутина потекло због тога што је Стеван био одређен за Милутинова наследника. Шта је Драгутин тражио од Милутина да одлучи са Стеваном, сасвим је непознато, али због тога што се Стеван после диже на свога оца, може се мислiti да је краљ Милутин на сабору пристао на неку одлуку која је задовољила краља Драгутина, али којом није био задовољан Стеван. Сем тога краљ Милутин није задовољио српску властелу. Он је и неко време после измирења са Драгутином остао у пријатељству са Византијом и слao Андронику војску која је лето те године (1313) под великим војводом Новаком Гре-

лије Буљугић, скитница, Прима Смаћ, бив. ђак манастира Раковице, и Душан Богдановић, бив. шегрт; да су добrog владања и средњег имовног стања: Коста Тодоровић, столар, Коста Таушановић, бравар, и Димитрије Стојановић, магационер и да је доброг владања и доброг имовног стања: Владимир Обрадовић, столар.

III

По прочиташу решења општ. суда од 31. децембра 1902. г. АБр. 11966, о одређеној ценi лебу за прву половину месеца Јануара 1903 године, — одбор је

примио к знању да одобравањем овог решења општ. суда с тим, да се у будуће приликом одређивања продајне цене хлебу удешава иста тако, да се приликом куповине и продаје хлеба не мора употребљавати новац од 0,05 динара.

IV

Одборник г. Никола М. Димитријевић, изјављује, да је дознао да мерац Никола Ђорђевић који наплаћује мерину на општ. кантару на марвеном тргу није предао већу суму наплаћене таксе главној општ. благајници већ да је исту утрошио. Моли да се то извиди и учини шта је потребно, да се овај општ. приход одмах у општ. касу унесе.

Заступник председника општине изјављује да ће по овој представци одборника г. Димитријевића учинити шта је потребно којико сутра.

Одбор је примио к знању ове изјаве;

V

Прочитан је акт министра финансија АБр. 11483 којим тражи да се горњи спрат општ. зграде бивше г. Вучка Грудића адв. стави на расположење шефу катастарског одељења мин. финансија за смештај канцеларија истог одељења.

Одборник г. Ђојса С. Живковић чуди се данашњем г. министру финансија, што он који

бостреком ратовала у Малој Азији срећно за Византију.¹ Стога је властела наставила негодовати, а нездадовољство Стеваново добро им је дошло.

Зато што се у родослову каже да је прво властела дошла на мисао да се дигну против краља Милутина, па да су Стевана испрва наговарали дugo, и да се он дugo устезао да пристане уз њих па најзад пристао, може се мислiti да је један део

¹ Из причања у родослову (стр. 142—148) види се да је краљ Милутин у два маха помогао цару Андронику против Турака. Кад који пут, не може се отуда видети. Новаковић је осланјају се на Хопфа (Griechische Geschichte. Ersch. u. Gruber, Encyclopedie der Wissenschaften. Bd. 85) и Херцберга (Geschichte der Byzantiner und des Osmanischen Reiches, Berlin 1882). и на једну повељу цара Андроника: манастир Хилендару од октобра 1313 године (Флорински, Аθωνικε ακτη Σεβαστινον, стр. 43; Јирећек у Arch. rří slav. Philologie Bd. XVII, 257), у којој се са захвалношћу спомиње српска помоћ против Турака, израчунана да је прво српско војевање против Турака било крајем 1312, а могло је — вели — лако бити и 1313 године. Другу експедицију српске војске под војводом Новаком Гребостреком против Турака у Малој Азији обично сви међу — вели Новаковић у годину 1314 по византијским белешкама (Срби и Турци, стр. 67—68, види и стр. 82). Коликоја знам само Херцберг, кога је — како ми се чини — Новаковић највише имао пред собом ради поименује своје дело, свакојако по Муралту ту другу експедицију ставља у 1314 годину (ор. cit. 461), а не знам из кога разлога. Стога пак мислим да ово, што Новаковић о времену ових експедиција каже, није тачно. А ево за што. Позната су два српска натписа из године 1313, који спомињу српско ратовање са Турцима. Један је у камену над западним вратима у манастиру св. Ђорђа Нагоричанског, и у њему се каже да је године 1313 (3. o. k. 4 = 6821 = 1313) тај храм сазидан, па се додаје: „Въ тъже лѣто краљ избѣ Турки.“ Други је запис на рукописном јеванђељу у светогорском манастиру св. Пантелејмона, које је у Скопљу јереј Никола писао некаком попу Грду, въ дъни Оуропа краљъ Милоутина

¹ Није неоправдано претпоставити да је сам Андроник, или његова околина, не могући изићи на крај са Јерининим жељама да се царевина подели на њене синове, упутио Јерину на интриге на српскоме двору.

² Новаковић, Срби и Турци, стр. 66.

врло добро зна да су ови локали потребни општини за смештај њених канцеларија, тражи да се исти уступе за канцеларије ове државне установе која није установљена само за катастрирање Београда већ и целе земље, према чему, ако су општине дужне да је издржавају онда су дужне све а не само београчка општина. Са наведенога не може да пристане, да се овај захтев г. министра финансија усвоји.

Заступник председника општине изјављује да овој установи нису потребни многи локали да иста има да руководи првенствено катастрирање Београда, које је врло важна ствар за исти и да се тога београдска општина треба да се одазове овоме захтеву г. министра финансије.

Одборник г. Јован Смелеревац изјављује да је говор одборника г. Живковића тачан.

Али кад се узме да општински катастарско одељак односно да општина на катастрирању Београда и ако је утрошила веће суме, није до сада ништа урадила а да ће се катастрирање земље сада почети са београдском општином, онда налази да општина треба да се одазове овоме захтеву г. министра финансија, Даље, пошто је општина предузела кораке за оснивање свога катастарског одељка требало би условити да у овој згради буде и општ. катастарски одељак, како би исти са државним био у што тешкој вези.

Одборник г. Раденко Драговић противан је томе, да општина даде локале за државни катастарски одељак, па ма му сада и не требало више соба, јер ће се за сада за то узети од општине две собе па после и цео спрат поменуте зграде, на огрев, осветљење, послуга и т. д.

По саслушању свега тога, — одбор је решио:

Да се министарству финансија ставе на расположење две собе на другом спрату општ. куће бив. Вучка Грудића само на извођење катастра и за време док општина исте собе не употребају.

VI

На предлог одборника г. Томе Цинцар-Јанковића од 27. новембра 1902 АБр. 11524, — одбор је решио:

српске властеле — нарочито зетска — гледао да се дигне против краља Милутина са Стеваном на челу, док је други можда гледао да подигне краља Драгутина; затим да Стеван није хтео пристати уз властелу све док се краљ Драгутин и краљ Милутин нису измирили, и да је тада, незадовољан начином на који је закључен мир између

егда побија Турка въ Гръцъхъ“ (Оба је записа критички издао Љуб. Стојановић у својој збирци „Стари српски записи и написи“, Београд 1902, стр. 19). По том напису могло би се мислiti да се то тиче прогонства оних Турака које је Милутин узео себи као најамнике (в. Срби и Тури, стр. 67.), али други јасно каже да је то било у Византiji — „въ Гръцъхъ“. Питање је самода ли се у овим записима говори о победи коју је задобила прва Милутинова војска коју је слала Андronику, или друга. Ја пак мислим да се ово тиче ове друге, а ево зашто. Напред је споменута Андronикова повеља манастиру Хиландару датирана (Флорински, оп. с.т. стр. 43) октобра 1313 године, и у њој се прича (наводим речи по Новаковићеву преводу) како је у ратовима против Турака византиској војсци „не мало помогла српска војска својим суделовањем, јер је монахи и јунаци као и византиска, сложено с византиском ударац на непријатеља, борећи се снажно и с одушевљењем“ (Срби и Тури, стр. 58—59); затим наставља: „Пошто пак поменути непријатељи сасвим пропадоше или погибоше и тога ради се подиже грядно узнемирење у Турској (Персији), те се са њиховима подиже, и наша (источно римска) војска иреће на ону страну против Турака. И у томе је рату ове учествовала друга помоћна српска војска, не незнатна, која је с нама прешла на ону страну.“ (Срби и Тури, 84—85). Из ових речи јасно је да је хрисовуља цара Андronика писана после оба српска ратовања против Турака у Тракији и у Малој Азији; а пошто је хрисовуља писана у октобру 1313 године, и пошто наведени записи из те године помињу да је краљ Милутин те године победио Турке, онда је сасвим поуздано да је Новак Гребострек у пролеће или у лето, или за све то време, ратовао у Малој Азији против Турака. Прва помоћ српска Византiji могла је бити послана 1312 или и коју годину раније.

Да се од суме предвиђених општинских буџетом за 1903 годину на одужење општинских дугова издаје дотичним општинским повериоцима на крају сваког месеца једна дванаестина или ако то не буде никако могуће онда на крају свака три месеца једна четвртина.

VII

По прочитању процене имање г. Боже С. Живковића, овд. индустријалца АБр. 11153 а после потребног обавештавања, — одбор је решио:

Да општински суд противу ове процене изјави жалбу господину министру грађевина пошто иста није извршена у смислу решења општинског одбора од 23. августа 1902 год. АБр. 5702, нити су процениоци изричију исту дали своју процену саобразно чл. 31, грађевинског закона за варош Београд, о чему је доказ сама процена.

Примедба: Одборској седници кад је ова одлука донесена није присуствовао одборник г. Божа С. Живковић, као интересован.

VIII

По прочитању процене АБр. 10336 непокретног имања Димитрија Николића, овд. дрвар. трговца, које постоји у улици Старине Новака и Рејонској а које се сече ради регулације истих улица: као и по прочитању изјаве сопственика г. Николића, — одбор је решио:

Да се усвоји ова процена АБр. 10336 и да се за регулисање улица Старине Новака и Рејонске експроприше целокуно процењено имање Димитрија Николића, овд. дрвар. трговца, које мери девет хиљада седам стотина двадесет и два кв. метра и деведесет и четири квадратна десиметра, по процењену вредност од седамдесет пара динарских по квадратном метру.

Дакле да се сопственику по извршењу зак. формалности за целокупно ово

његова оца и стрица, Стеван не само пристао уз властелу, него сам узео иницијативу у устанку. Покрет је спреман тихо и смишљено, као што је већ речено, и кад је све у Зети било готово, започело се агитовати и код властеле по осталим крајевима, где је такође нашао одзива.¹ Даље се по речима у родослову види да оружан покрет није изашао изван зетске границе, напротив могло би се по речима: „Он же (Стеван) видев приглашение родителя своего, и бежа об он пол реки Бојани глаголаemyje² мислити да је Стеван са својим у Зети био изненађен доласком Милутиновим. Свакојако јасно је да је краљ Милутин предухитрио општи покрет, и да је напао на Стевана у тренутку кад је овај око себе имао само зетску властелу. До боја не дође, него Милутин покуша да се са Стеваном намири на леп начин. Он га, како се у родослову прича, позива да му дође, позива га чисто плачевно: „Мило и драго чедо моје, ја те зовем а ти ми се не одаваш! У тузи мислим да си близу мене, — пружам руке а тебе нема! Ослепићу

¹ „И начать възносити се мыслию своимъ, како да възьмътъ юмоу (краљу Милутину) прѣстолъ юго. И великоу възмоуштению бывшиу между има, начать вельможи сего прѣмъсокааго краля прѣльштавати листивими глаголы, ико да оставльше господина своего и къ томоу идоутъ. Тако бо и бысть. Многи бо съблазнивши се отъстоунише отъ сего благочестивааго краля къ сыну юго.“ Дан., Животи краљева, стр. 124—125.

² Дан., Животи краљева, стр. 125.

земљиште исплати из општинске касе кад ова буде у могућности да исплату изврши на терет дотичне буџетске партије шест хиљада осам стотина и шест пара динарских.

IX

По прочитању процене општинског имања, које се има додати имању Јефрема Живковића, овд. абаџије, које лежи у бари „Венецији“ у новој улици која се има просећи од жељезничке станице до фабрике дувана, — одбор је решио:

Да се усвоји ова процена и да се имању Јефрема Живковића, овд. абаџије, које постоји у бари „Венецији“ у новој улици, која се има просећи од жељезничке станице до фабрике дувана према приложеном протоколу експропријације и регулације арондише две стотине шеснаест квадратних метара и седамдесет и девет квадратних десиметара општинског земљишта, постојећег пред овим имањем Живковића а по процењену вредност од четири динара по квадратном метру, дакле пошто општина положи процењену вредност истог земљишта у осам стотина шесет и седам динара и шеснаест паре динарских

X

По прочитању процене АБр. 10187 непокретног имања: Јелене Павловић и Љубице Симоновић што се одузима у цели регулације Балканске и Босанске улице од њиховог имања у Босанској улици бр. 75, — одбор је решио:

Да се ова процена усвоји и да се по извршењу законских формалности сопственици исплати из општ. касе кад ова буде у могућности да исплату изврши на терет буџетске партије за шесет и пет кв. метара и десет кв. десиметара земљишта које се има одузети од њиховог земљишта, постојећег у Босанској улици бр. 75 за регулисање Балканске и

од многих суза, а љута жалост — што си ме оставио — паре ми срце, и раздиру ме силни уздисаји! То ли учини, чедо моје, чуму се не надах од тебе? Та дођи, драги сине мој, да се утеши старост моја!“ Али Стеван оклеваше да изиде пред оца; то је учинио тек после дугог преговарања с воде са својим родитељем.

У целоме родослову нема интересантнијег места од овога у коме се прича како се Стеван предао своме оцу. Оно нагони человека да замишља како је у души својој осећао писац који придаје онако сјајне придеve краљу Милутину, кад прича о лаком прелазу његову од највеће нежности родитељске ка необичној свирепости. Он сасвим наивно прича како је краљ Милутин љубећи Стевана, кад му се овај предао, у себи мислио: „Ето видим да сам доспео у дубоку старост, а видим да ћу и доцније имати мука и невоља од овога свога сина, ако га оставим у слободи.“ И после нежног родитељског миловања, родитељ сина окива и шаље у тамницу! Па што је још горе, шаље своје повериљиве људе који га ухвате и ослепе! То прича побожни писац, не чудећи се никадо: он се труди да за то нађе примера у светом писму и, како се то њему чини, налази: тако, зло, вели он, прођоше и два сина Илијева, Офиније и Финеј, па тако

Босанске улице по тридесет и пет динара од квадратног метра, свега две хиљаде две стотине седамдесет и осам динара и педесет паре динарских.

XI

По прочитању процене АБр. 10188 непокретног имања Јефрема Молеровића, овд. трговца, које постоји у улици Краља Милана бр. 22 а на саставу Балканске и Призренске улице и општинског земљишта постојећег на истом месту, — одбор је решио:

Да се усвоји ова процена, да се за регулисање Краља Милана улице на углу Балканске и Призренске улице заузме од имања Јефрема Молеровића, овд. трговца, постојећег на томе месту осамдесет и три квадратних метра и тридесет и четири кв. десиметра земљишта, а да му се дода једанаест кв. метра и двадесет и пет кв. десиметра општ. земљишта од којих је седам кв. метра и педесет кв. десиметра лице, с тим, да се Молеровићу по извршењу законских формалности из општинске касе кад иста у могућности буде да исплати изврши на терет дотичне буџетске партије исплати за седамдесет и два кв. метра и девет кв. десиметра земљишта колико му се више одузима по седамдесет динара од квадратног метра, свега пет хиљада четрдесет и шест динара и тридесет паре динарских по одбитку три стотине динара колико су процењени оних седам кв. метра и педесет кв. десиметра општ. земљишта, које се Молеровићу додаје као лице.

Дакле да се Молеровићу исплати свега четири хиљаде седам стотина четрдесет и шест динара и тридесет паре дин. као што је проценом срачунато.

XII

По прочитању акта г. министра грађевина АБр. 18, којим извештава општ. суд, да не може да одобри измену регулацији града Београда на уласку Коларчеве улице код Кнежева спо-

и Авесалом син Давидов.¹ Њему то дакле није ништа необично: краљ Милутин није први који је тако са својим сином поступао. Али није видео, или није хтео да види, да има велике разлике између поступка Милутинова и Давидова. Док Давид, нарочито над својим сином, који погибе у буни против њега, дотле краљ Милутин своме сину, који му се на реч предао, изриче страшну казну, гору и од саме смрти! Тако нам по тој прилици из родослова краљ Милутин излази као човек без икаквих осећаја, човек који својим намерама хоће све да жртвује, све и без икаквих обзира. Он је доспео у дубоку стајност, па место да као прави родитељ, опрости своме сину да би се имао на кога ослонити у своје старе дане, он се боји да му их тај син не загорча!

Лако је увидети овде јасно неслагање које по свој прилици долази отуда што писац није довољно обавештен о самом току догађаја или отуда што намерно није

меника спрам Коларца, — одбор је примио к знању овај акт г. министра грађевина.

XIII

По прочитању молбе Луке Теловића, овд. трг., АБр. 11268, којом тражи да му општина исплати 392 динара колико му је општ. благајница задржала на име обртне порезе на изливених општини 700 хвати дрва; као и по прочитању извештаја општинске благајнице по истом предмету АБр. 11520, — решио:

Да се молилац од овог тражења одбије и упути, да, ако се успеху нада поднесе жалбу, власти надлежној и тражи да иста нареди повраћај наплаћене обртне порезе.

XIV

По прочитању молбе Ректора богословије Св. Саве АБр. 19, којом тражи да се за подизање Богословије на Савинцу измене регулациони план на томе месту, као и по прочитању мишљења комисије за ревизију регулационог плана по истом предмету, — одбор је решио:

Да се ова молба Ректора Богословије Св. Саве одбаци, и усвоји мишљење комисије за ревизију регулационог плана изјављено по овоме предмету и да се регулациони линија за подизање Богословије на Савинцу даде по утврђеном регулационом плану, а да се регулација на томе месту не мења.

XV

По прочитању акта управе општ. трошарине АБр. 11185, 11234, 11528 и 11 по молбама: Матића и Солдатовића гвожђ. трговца, Сотира Пешића, пиљара, Милана М. Мариновића, дрвар. трговца и Тодора Ј. Тодоровића, кафеџије све због повраћаја трошарине, — одбор је решио:

Да се из прихода трошаринског у име повраћаја трошарине врати и то:

Матићу и Солдатовићу гвожђ. тргов. педесет динара наплаћене им трошарине на цемент који су по том извезли

хтео да каже праву истину. Он је, пишући о овом догађају, имао пред собом један свршен чин: он је знао да је Стеван био ослепљен, али или му није било познато како је до тога дошло или је хтео да оправда краља Милутина, дајући му у свemu за право, за то што налази сличних (у самој ствари формално сличних) догађаја у причама из старога завета. А могло је бити да је писац ових догађаја или сам видео, или чуо од оних који су видели, да је краљ Милутин лепо примио Стевана и повео са собом, али да није знао шта је са Стеваном било до онога дана када се рашичул да је ослепљен. Да би та два догађаја везао, он је исмислио познату причу о томе шта је Милутин у себи мислио кад му се Стеван предао. Историски су подаци у том причању несумњиво врло непоузданi; — догађаји су по свој прилици сасвим друкче текли; или ако се овако не може рећи, они дају истиниту слику догађаја, али су појединости измишљене. А да бисмо могли замислити како су догађаји у самој ствари текли, морамо се обазрети на ондашње прилике, поглавито уколико су оне имале утицаја на судбину Стеванову. Стога се пак непрестано морају имати на уму разлоги Стеванову покрету који су напред изнесени.

Нема разлога не веровати казивању у родослову да је краљ Милутин на реци

ван трошаринског рејона; Сотиру Пешићу, пиљару педесет и два динара и двадесет паре динарских наплаћене му трошарине на јаја, која је по том извезао ван трошаринског рејона; Милану Мариновићу, дрвар. трговцу, педесет динара наплаћене му трошарине на 60 куб. метара дрва која је по том извезао ван трошаринског рејона; и Тодору Ј. Тодоровићу, кафеџији, четрдесет и четири динара и четрдесет и осам паре динарских наплаћене му трошарине на 556 литара вина, које је по том извезао ван трошаринског рејона.

XVI

Заступник председника општине извештава одбор, да је на дневном реду избор комисије за преглед општ. послова, ради реорганизације општине по предлогу одборника г. Боже С. Живковића. Моли одборника г. Живковића, да свој предлог по овој ствари формулише.

Одборник г. Боже С. Живковић пре него пређе на саму ствар хоће да поклони неколико речи извештају комисије, која је прегледала општ. рачуне за треће тромесец 1902 године.

Поменутим извешћем констатоване су три врло важне ствари и то: неуреđност у наплати општ. потраживања од закупа, велики трошак на водовод и непречишћени односи између општине и српског акционарског друштва за клање и прераду стоке који су по општину штетни, јер док општина са своје стране испуњава све уговорне обавезе, дотле друштво то не чини, нити се тачно зна шта је општинско на клањици а шта друштвено као и шта општина по уговору има од друштва да добије после уговором предвиђелог рока.

На ове тачке извештаја заступник председника општине изјавио је и то: на прву да је наредио да се општ. приходи брже и тачније прикупљају, на другу, да је за извиђаје ствари изабрата комисија и на трећу да није кривица до клањничког друштва, јер месари неће, да им стоку коју друштвени клањи.

Не налази да ова трећа ствар може и даље остати. Клањично друштво не може да тражи

Бојани лепо примио Стевана, и то баш на онај начин како се тамо о томе прича. То је Милутин у исто време и могао и морао урадити из два разлога; прво, не би паметно од њега било да још онде поступи рђаво са Стеваном, на очи Стеванових присталица а својих противника који су то били ради својих личних интереса. Из причања у родослову о томе до гађају јако провиреју мисао да краљ Милутин није на силу угушио устанак, него да је и ту мир постигнут неком погодбом те је отуда јасно да Милутин није смео казнити Стевана одмах, јер би то значило: сместа погазити дату реч. Друго, Милутин је могао лепо примити Стевана и стога, што можда није мислио да његов поступак узме сувишне озбиљно. Овде морамо узети на ум један факат. Милутин није оставио Стевана у Зети онако као што је доцније Стеван тамо оставио свога сина Душана, него га је повео са собом и наместио у Скопљу. Питање је сада: да ли је Стеван засуђен још у Зети, или је из другог којег разлога пошао отуда, па правим сужњем постао тек у Скопљу. И једно је и друго, овако на први поглед, подједнако вероватно, само што ту од Милутинове стране ваља истаји један особит разлог који је несумњиво постојао, а то је: Милутин је ради мира хтео Стевана да одвоји од немирне зетске

¹ „Виждъ же любимиче, — вели писац приче о овоме догађају — чьто ти прѣслушание творить; не сице ли осоуждаєтъ чловѣка? Глаголѣть бо въ притчи: сынъ хытъ послушашъ отъцоу, сънъ же ослушашъ въ ногыбыль будеть. И паки: по нѣже звахъ, и непослушаште, и отъметны сътвористе моє съѣтѣ, тѣмъже и азъ вашемъ погибъли посмѣю се. Сына бо Илиева Официи и Финеи не послушашъ гласа отъца своего при трано ѿ съмртию съкончаша се. Якоже слышаль юси и о Авесаломъ възвигъши рукоу на Давида отъца своего, како ѿму съѣсть се, икоже и при нась въ нынѣшніе вѣме бысть, иклико слышаше.“ Дан., Животи, стр. 126.

да има општина накнади оне издатке које оно не чини па и ако је уговором предвиђено чињење тих издатака од стране општине.

По уговору општина би имала права да принуди друштво да држи ове клаче па макар исти и не клали стоку варошких месара. Ну то пак не би било паметно. Паметније би било ту ствар расправити с друштвом путем споразума. У тој цељи ваљало би изабрати из одбора један ужи одбор који би се са друштвом споразумео.

Даље одбор се је по предлогу заступника председника општине, у једној ранијој седници којој он случајно није присуствовао поделио у секције, и у секцију за благајницу и књиговодство изабрао и њега. У писму којим су одборници о томе извешћени узети су мотиви који су и њега руководили за избор комисије за проучење општ. послова у цељи реорганизације општине.

Друга пак тачка тога писма ставља одборницима једну тешку моралну одговорност, тамд се каже да одборници имају права да врше прегледе стања каса и магацина што значи да они узимају на се одговорност за евентуалну неисправност која се после прегледа констатује, а коју секција случајно не констатује приликом прегледа. Он ту одговорност на себе не може никако да прими.

Сад да пређе на ствар.

Зарад извршења онога шта је потребно за реорганизацију општине а шта је раније изнео ваљало би из одбора изабрати неколико стручних комисија у које би ушли одборници и то: за санитетске ствари два; за судски два; за финансијско-економни шест; за административни шест; за техничко-грађавински шест и за вршење прегледа инвентара четири.

Дакле одбор се не би имао делити у секције као што је већ подељен, већ у секције према пословима општинским, који се по свима гранама општинске управе имају поделити на: санитетске, судске, финансијско-економне, административне, техничко-грађавинске и послове који се односе на преглед општ. инвентара. Кад се одбор тако буде поделио, онда ће свака секција поделити међу собом рад па по проучењу

свију послова поднети један заједнички експозе о најеном стању ствари. Кад свакомисије поднесу своје експозе онда би се видело шта се и у чему се има поправити у општ. пословима, дакле у чему би општину ваљало реорганизати.

Налази да тај правац није узет, кад је одбор подељен у секције по предлогу заступника председника општине и да се услед тога неће добити компактан експозе.

Раније је изнео своје побуде за избор ових комисија а ако одбор нађе да је оно што је напред изнео оправдано, онда би се одбор имао да подели у секције, као што је напред поменуо.

Општина ставља у уговоре, које са закупцима њених права и добра закључује услов, да јој закупац, ако не положи закупну цену о року, плати 12% интереса. Међу тим општина не само што не добије тај интерес него јој је код многих закупнина пропала и главница. Налази да је таква радња општинског суда неумесна и да би у уговор требало у будуће стављати услов да се закуп раскине одмах без суђења чим закупац о року не положи закупну цену.

Заступник председника општине налази да је поделом одбора у секције по његовом предлогу учињено све што се могло учинити за поправку општ. послова и да према томе треба скинути с дневног реда предлог одборника г. Живковића пошто је обухваћен већ извршеном поделом одбора у секције.

Што се тиче интереса за неплаћене закупне цене нема смисла укидати га и све што се по тој ствари може учинити, то је, да се чиновнику који врши наплату општ. прихода изда наређење, да о року одмах наплаћује исти приход и чим му га дотични закупац о року не положи, да о томе поднесе реферат општ. суду, а овај, да одмах обезбеди дужну закупну цену а уговор закупа раскине. Сем тога кад год се какво општинско право или добро издаје под закуп износи се предмет одбору на решење по постојећем закону, којом приликом одбор може прегледати услове па и преправљати их.

Што се тиче пречишћења односа између општине и кланичног друштва ту ће ствар проучити одборска секција за кланицу па ће се предмет у своје време изнети одбору на решење.

властеле. Само је питање: на који је он то начин постигао? Имајући на уму оно што је мало више речено, чини ми се да је ова претпоставка највероватнија: Милутин је може бити на Бојани обећао Стевану да ће га задовољити, па га је повео на двор свој под изговором да ће тобож бити као наследник престола. Под јаким утицајем своје околине и прилика уопште, Милутин је могао, и ако би било да је у истини хтео да поступи онако како је прво може бити био обећао, са свим променити своје мишљење. Најзад не може бити а да у тој прилици и сам Милутин није био огорчен и на своју властелу, и на Стевана нарочито што се повео за њом. Тако се може мислiti стога што је покрет настao баш у најнезгодније време: оно није било далеко од онога дана када је Милутин на државном сабору морао пристајати на оно што је Драгутин захтевао. Сем тога ту се јавља и властела са својом старом тежњом, ради које је препла раније уз Драгутина, те је Милутин могао бити љут на Стевана и стога што он, коме је он може бити поред свега што се десило намислио оставити престо, да му квари наслоне и ствара сметње.

И стога је Стеван морао бити кажњен. Да Стеван буде кажњен, утицали су, као што је споменуто, и Драгутинове присталице, па најзад могла је у том имати кака

Одборник г. Раденко Драговић налази да општини пропадају приходи од закупа с тога што она у уговоре о закупу ставља услов за плаћање закупне цене тромесечно а ако се иста не положи о року да се плати 12% интереса. Међу тим општина не треба да укида овај интерес већ да услови плаћања закупних цена месечно, пошто је закупцима међу којима има и сиромашних много лакше да плаћају закупну цену месечно него тромесечно.

Одборник г. Јован Смедеревац мишљења је, да би требало условити плаћање закупне цене тромесечно унапред, а ако се иста не положи о року па ни за друга три месеца онда да се закуп раскине.

Одборник г. Живојин Перик не налази разлог за изостављање услова да закупац, ако о року не измири закупну цену, плаћа 12% интереса, јер ако се тај услов не би уносио онда би општина имала у том случају права на закони интерес, који износи половину оног који општина уgovara, а тим не само што би закупци лабавије плаћали закупну цену него би општина била на већој штети.

Дакле смањење интереса не може бити никаква мера за бржу наплату општ. прихода већ је мера за то ревноснији рад дотичног чиновника и услов да се закуп одмах раскине чим закупац о року не положи што је дужан по уговору положити, а дуг обезбедити и наплатити како из положене каузије тако и из остале имао-вине закупчеве.

Одборник г. Тома Џинџар-Јанковић налази да се одбор удалио од предмета који је на дневном реду.

На дневном је реду предлог одборника г. Боже Живковића да се изберу комисије за преглед општ. послова у цељи реорганизације општине а не измена уговора који општина има са кланичним друштвом и прописивање услова за издавање под закуп општ. права и добра.

Кад се оно што је на дневном реду реши онда се може решавати и ово друго. Хоће сад да говори о ономе што је на дневном реду. Налази да је предлог одборника г. Живковића неоправдан са следећих разлога:

Чега ради да Милутин шаље Стевана са децом своме таству цару Андронику, кад Стеван, као слеп човек, није могао више бити опасан и да је остао у Србији? Сем тога у родослову има помена да Стевану није вид био потпуно уништен, те је после смрти свога оца објавио по својој земљи да види.¹

Стога није неоправдано замишљати да су догађаји на овај начин текли. Краљ је Милутин поступком Стевановим допао у веома незгодан положај: с једне је стране краљ Драгутин тражио да се Стеван оштро казни за покушај да му одузме оно заштата се он раније дуго свађао са краљем Милутином; с друге стране Милутин није Стевана смео оштро казнити бојећи се новог покрета властеоског, а није ни жеleo то учинити, јер би се тиме лишио јединог законитог сина и наследника, коме као да је, као што ће се доцније видети, ипак спремао оставити престо. Стога је Милутин морао тражити излаза.

(Наставиће се)

¹ „Тамо бо јаште имље (Андроник) и (Стевана) въроукоу својој проразумѣ ико не до конѧца видѣніе очио јего отъето ѿмоу бысть, по благоволенію божију.“ Дан., Животи, стр. 168.

Кад би општински одбор имао права да донесе закон за београдску општину онда би било оправдано проучити општ. послове онако како г. Живковић предлаже. Али како општ. одбор нема то право, већ право саветодавца, то налази да је већ изабратим секцијама предузет корак, да се у општ. пословима поправи све што се може поправити према садањем закону о општинама. Што се тиче одговорности за рад изабраних секција оне не могу имати никакву одговорност, јер се од њих не може тражити да буду онолико упознате са општ. пословима колико су са истима упознати дотични шефови одељења и општ. суда.

За неисправности које се евентуално констатују у дотичном одељењу после прегледа дотичног одељења од стране секције не могу никакву одговорност имати чланови исте по дотични општ. органи. Секције имају праве да врше прегледе али не морају да их врше. Оне имају по своме нахочењу да припомажу општ. суду да сваку неисправност одклони, а садајем да дају савете у колико се по њиховој стручности од њих то може тражити. Не може се никако узети, да је рецимо секција за трошарину стручнија од управника трошарине, који мора да је у послове трошаринске, тако рећи, уткан, што вреди и за остале секције и дотичне шефове. Налази да би одборник г. Живковић требао да тргне овај свој предлог о избору сада нових комисија, а да се остало питања која је овом приликом покренуо реше.

Одборник г. Божа Живковић изјављује, да раније изабране секције нису изабране онако како он мисли да треба да буду изабране, јер према ономе како су исте изабрате једној и истој секцији стављено је у дужност да изврши и административне и финансиско-економне и техничко-грађевинске послове у дотичном одељењу, док би по његовом предлогу једна комисија имала да прегледа и проучи административне послове по свима гранама општ. управе, друга друге послове такође по свима гранама општ. управе и т. д. зашта би исте међу своје чланове делиле послове по одељењима, а уједно подносила свака комисија за себе експозе. Не може да тргне свој предлог, јер налази да он није исцрпен већ изабратим одборским секцијама.

Заступник председника општине изјављује да одбор не може да прописује ново устројство за општину већ да послове расправља у смислу постојећег закона. Раније су за проучавање извесних предмета биране из одбора за сваки предмет особене комисије извршеном поделом одбора у секције, избрате су уједно и стално те комисије за сваку грану општ. управе, те према томе не налази разлога, да се одбор сада понова дели у комисије.

Одборник г. Јован Смедеревац изјављује, да је приликом претреса општ. буџета изјављена жеља да се извиде сви општ. послови и све што се у њима нађе погрешно исправи ради постигнућа веће економије и што рационалнијег буџетирања. За извршење тога избрате су већ секције из одбора, које ће извршити своје задаће. С тога је да се остане при већ изабратим секцијама.

Одборник г. Борђе Петровић налази да је већ изабратом поделом одбора у секције исцрпен и предлог одборника г. Боже Живковића. Даље налази, да за секције нема никакве одговорности и ако им је дато право да кад за сходно нађу могу извршити преглед става каса и магацина, јер оне нису обавезне да стално преко године то врше, пошто је законом прописано ко то стално врши и ко одговара за неисправности, а ако би се пак секцијама одузело то право да и оне поред тога могу кад за сходно нађу вршити те прегледе, онда би контрола сек-

ција била илузорна. Толико што се тиче предлога одборника г. Живковића, за избор комисија. Што се пак тиче наплате општинских прихода од закупа предлаже да се у услове уноси ногодба, да се у кауцију положе сума у готовом новцу или државним хартијама од вредности, равна тромесечној закупној цени, а да се закупна цена плаћа месечно и на случај да је закупац о томе року не плати, да је дужан на дужну закупну цену платити и 12% интереса а садајем да општина у томе случају има права да уговор закупа раскине без суда.

По саслушању свега тога, — одбор је решио:

Да се остане при већ извршеној послиди одбора у секције и да се сматра да је тим исцрпен и овај предлог одборника г. Боже Живковића с тим да се избрате секције по потреби могу спајати ради извршења повереног им посла, а да секције нису обавезне стално вршити прегледе става каса и магацина, нити пак могу носити никакву одговорност за неисправности у дотичном одељењу, ако би се исте евентуално констатовале после прегледа од стране секције извршеног у дотичном одељењу.

Да се у услове за издавање под закуп општинских права и добара ставља у будуће погодба: да закупац положе кауцију у готовом новцу или срп. држав. хартијама од вредности равну тромесечној закупној цени; да се закупна цена плаћа на крају сваког месеца, да је закупац дужан на исту ако је о томе року не положи платити и 12% интереса и да је општина у праву да уговор о закупу раскине без суда, ако закупац о року закупну цену не положи, и да се за неплаћену закупну цену наплати из положене кауције и остале закупчеве имовине.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Високо одликовање. Његово Императорско Величанство Цар свију Руса Николај II благоволео је одликовати својим орденом Св. Ане II степена г. Владимира Лацковића, заступника председника београдске општине.

Честитамо г. Лацковићу ово високо одликовање.

Одбор општински. У седницама својим држаним у дане 21 и 25 пр. мес. одбор општински посвршавао је ове послове и то:

У седници од 21. ов. м.: издао је тражена уверења о владању и имовном стању извесних лица, и дао мишљење, да се по молбама Косте Љ. Јовановића, свршеног ђака VIII разреда, Милутина Станића, из Васојевића и Милутина П. Стојановића, ђака Св. Савске школе, за пријем у поданство може учинити;

примио је к знању са одобравањем решење општ. суда од 15. пр. м. АБр. 1543 којим је одређена цена лебу за другу половину пр. м. у 0,22 дин. по килограму а да се продаје леб по 0,20 дин. у тежини од 910 грама;

решио је: да се држи поновна лицијација за израду одела за општ. служитеље и позорнике; да се штампање 1000 примерака књижица за грађев. радове уступи г. Страшимиру Гемовићу, овд. штампару, за цену од 328 дин. а да се у будуће одједном за целу годину набавља штампани материјал за сва одељења; да

се два трошаринска чамца предаду управи водовода на употребу, ако су јој потребни, у противном, да се понуде на откуп београд. царинарници; да се рушење општинске зграде зване „Еснафска Кафана“ и однос добивеног материјала уступи Јовану Ђорђевићу овд. за 801 динар; да се плацеви регулационог фонда уступе и то: онај на углу дубровачке и солунске улице који мери 341,60 кв. м. г. ћи Живки Д. Илићи за 1201 дин. а онај у улици Високог Стевана на дунавском крају који мери 641,03 кв. метара Павлу Јовановићу, овд. грађевинару за 3001 динар; да се понова држе лицитације за продају регулационих плацева под бројевима: I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XII и XIII;

У седници од 25 пр. мес. издао је тражена уверења о владању и имовном стању извесних лица;

решио: да се г. Тодор Михаиловић, каф. ослободи дужности присутника, а да на његово место буде присутник при испећивању кривичним дела при кв. врачарском у 1903, г. Јован Миловановић, дрвар. трговац; да се плац регулационог фонда у добрачиној улици, који мери 590,95 кв. м. уступи Хријиславу Поповићу, кројачу за 3405 динара; да се општинска кућа у Краљице Наталије улици изда под закуп од 1 маја ове до 1 маја 1904 г. садањем закупцу г. ћи Марији Филиповићи под садањим погодбама и садању годишњу цену од 800 динара; да се г. Драгутин Н. Лапчевић, књижар, прими за члана београдске општине; да се маси пок. Боже Теловића за земљиште и зграде које јој се експропришу за подизање зграда за основну школу за савски крај исплати 84.735,63 дин. у овој години на терет партије бр. 59 расхода буџета III за ову годину на ануитет зајма за подизање школских зграда; да се за сада наспе онај део баре Венеције, који лежи између железничке станице и Сарајевске улице и то један метар над садањим тереном са нагибом да се вода слива постојећим каналом у Саву. Да претходно грађевинско одељење срачуна кубатуру простора који се има наспути и земљишта које се ради нивелације врачарског поља има откопати, па предмет изнесе на мишљење одборској секцији за грађев. одељење и одбору изнесе на коначно решење и да се одговори господину Министру унутр. дела, да општина не може да најми 105 позорника, за дневну службу, пошто нити је дужна по закону да чини никакве издатке на ове позорнике, нити за то има буџетске могућности;

одобрио је осуство и то: г. Михаилу Голубовићу, општ. подинзијеру, ради спреме и полагања инжињерског испита шестонедељно и г. Светозару Недељковићу, управнику општ. водовода тридесетодневно ради поравке здравља на страни.

ДУНАВСКО КОЛО ЈАХАЧА

Нова Управа Дунавског Кола Јахача. — На годишњем збору Дунавског Кола Јахача Кнез Михајло, држаноме 9. фебруара 1903 г. у Београду изабрана нова управа конституисала се је овако: председник г. Павле Денић, министар грађевина, потпредседник г. Dr. Марко Николић, државни хемичар, деловођа г. Стојан Ђ. Симић, судија окр. суда, благајник г. Душан

Стефановић, ћенералштабни мајор, и чланови управе: г. г. Живојин Бабић, коњички мајор, Милан Јов. Ристић, судски мајор, Антоније Митровић, пешадиски капетан, Риста Паранос, трговац, Војин Чолак-Антић гардиски поручик, Dr. Милан Цветковић, марвени лекар, Димитрије Кумануди, рентијер и Михајло Обрадовић, судија на расположењу.

У надзорни одбор ушли су: г. г. Манојло Клидис, инустиријалац, Танасије Милушић, проф. војне академије и Владко Димитријевић, трговац.

Утемељачи Дунавског Кола Јахача. — Г. Г. Исидор Голдштајн, трговац из Београда, Александар Полак, вицеконсул из Будапеште и Мориц Шварц, трговац из Суботице изволели су се уписати за чланове утемељаче Дунавског Кола Јахача Кнез Михајла положивши по 100 динара на име утемељачког улога.

Пријатељи и другови пок. Милана С. Паштрмца, коњичког капетана, уписали су га за члана утемељача Дунавског Кола Јахача и положили су управи Кола 100 динара утемељачког улога.

О Б Ј А В А

Суд општине београдске на основу наређења VII пуков. окр. команде од 21. фебруара 1903. г. Бр. 2178 саопштава ради знања грађанима београдским — а нарочито онима који коње држе, или су у обавези да их имају — следећу наредбу, која гласи:

Наредба бр. 16

КОМАНДАНТА ДУНАВ. ДИВИЗ. ОБЛАСТИ
8 фебруара 1903 год., Београд

I

Командант VIII пуков. окр. команде актом № 946 од 22. јануара 1903. год. доставио ми је: да је обавезник Милосав С. Арсић из Топонице среза и округа пожаревачког продао свог коња који је био жигосан са жигом „В“ без одобрења команданта пуков. округа, а који је био узет за комору за штаб VII пуков. округа и позива народне војске.

Из прибављених података види се да је гореименовани Милосав продао свога коња 3. новембра 1901. год. Митру Жиковићу, земљоделцу из Миријева.

Узет на одговор по овоме, признаје: да је коња продао и да није тражио дозволу за продају од команданта пуков. округа.

Оваквим својим поступком гореименовани обавезник Милосав учинио је кривицу која је противна распису господина министра војног АР № 4101 од 8. августа 1901. год. а која је по закону кажњива; — па с стога га на основу поменутога расписа и на основу чл. 72. одељка III тач. 7. закона о „устројству војске“ казним са 100 динара у новцу у корист касе „Ремонтског фонда“.

II

Казну ову да командант одмах изврши и о извршењу ме извести

III

Наредба ова да се саопшти свима општинским властима на територији дунав. дивиз. области.

Командант, почасни ађутант Н. В. Краља
пуковник
Дим. Николај с. р.

Од суда београдске општине 25. фебруара 1903. год. ОВБр. 491, Београд.

О Б Ј А В А

На основу решења суда општине београдске од 24. фебруара 1903. год држаће се јавна лицитација за проширење канала код вишњичке трошаринске станице у канцеларији грађевине одељења општинског на дан 5. марта ов. год. од 10. сати пре подне до 12, када ће се и закључити.

Кауција је према закону о јавним грађевинама 160 динара и то у готовом новцу, вредећим државним папирима или интабулацији.

План, предрачун и остала техничка и погодбена документа, изложени су сваког радног дана у поменутој канцеларији.

Позивају се предузимачи, који право имају, да пом. дана дођу и лицитирају.

Из канцеларије грађевинског одељења општине вароши Београда, 27. фебруара 1903. год. ГМ 618.

О Б Ј А В А

На основу решења Суда општине београдске од 24. фебруара ове год држаће се јавна лицитација за набавку 3000 куб. м. песка и 3000 куб. м. ломљеног камена у канцеларији грађевинског одељења општинског на дан 4. марта ове год од 10. сати пре подне до 12. када ће се и закључити.

Кауција је према закону о јавним грађевинама за песак 1800. дин. а за камен 2000. дин. и то у готовом новцу, вредећим државним папирима или интабулацији.

Услови, предрачун и остала техничка и погодбена документа, изложени су сваког радног дана у поменутој канцеларији.

Позивају се предузимачи, који право имају, да пом. дана дођу и лицитирају.

Из канцеларије грађевинског одељења општине вароши Београда, 25. фебруара 1903. год. ГМ 569.

О Б Ј А В А

На дан 10.-ог марта ове год. држаће се усмена лицитација пред или у кафани код „Спужа“ за давање под закуп Дрварских плацева у бари Венецији за време од 1.-ог маја ове до 1.-ог маја 1906.-те год. под прописаним условима, и то означеног дана

и пре подне

За плацеве I, II, IV, V, VI, VII и VIII

и по подне

За плацеве IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV и XVI.

Кауција се полаже у 200 дин. у новцу или вредећим хартијама.

Ближа извешћа и услови могу се видети у економном одељењу општине.

Од суда општине београдске 20. фебруара 1903. год. АБр. 1906, Београд.

О Б Ј А В А

На дан 3.-ег марта т. г. по подне држаће се јавна усмена лицитација у или пред кафани „Смедерево“ за давање под закуп дванаест општинских дућана у улици „Краља Александра“ где су старијарске радње, за време од 1.-ог маја ове до 1.-ог маја 1906.-те године, под прописаним условима.

Кауција се полаже у 30 дин. за сваки дућан посебно.

Лicitација почиње означеног дана у 2 сата по подне а свршава се у 5 сата.

Ближа извешћа и услови могу се видети у економном одељењу општине а и на лицитацији.

Од суда општине београдске, 20. фебруара 1903, Београд АБр. 1907.

О Б Ј А В А

За зидање гробница на новом гробљу, општини београдској потребно је 40.000 кила креча и 200 куб. метара „вишњич. песка.“

За ову набавку држаће се у економном одељењу општине усмена лицитација на дан 4.-ог марта тек. год. по подне у 2 сата

Кауција се полаже у 100 дин. у новцу или у вредећим хартијама.

Позивају се лицитанти да дођу да лицитирају.

Ближа извешћа и услови могу се видети у економном одељењу општинском.

Од суда општине београдске 20. фебруара 1903. год. АБр. 1660, Београд.

О Б Ј А В А

На дан 5.-ог марта т. г. по подне у 2 сата држаће се у економном одељењу општине лицитација за давање под закуп два општинска киоска у парку калимегданском за време од 1.-ог априла тек. год. до 1.-ог априла 1904. год. под прописаним условима.

Позивају се лицитанти да дођу да лицитирају.

Ближа извешћа и услови могу се видети у економном одељењу општине.

Од суда општине београдске 20. фебруара 1903. год. АБр. 1585. — 1905 Београд.

Жашим Џрешилашџијиџма

Молимо претплатнике нашега листа који нису за прошлу годину измирили претплату, да извOLE исту што скорије измирити.

Претплату у Београду прима уредник, а иста се може положити и разносачима листа на признаницу његову.

Претплатници из унутрашњости могу положити претплату код поште.